βανανέας κι' ἀπὸ κεῖ φυλάει τὰ πρόβατά του».

Οἱ Ἰνδοὶ περιποιοῦνται ξεχωριστὰ τὴ Βανανέα. Τὴ θεωροῦν σὰν σύμβολο τῆς θεότητός τους, καὶ γιὰ τὶς εὐεργεσίες ποὺ τοὺς παρέχει, τῆς ἀποδίδουν σχεδὸν θεϊκὲς τιμές. Ἡ ὀνομαστότερες παγόδες (ναοὶ) τῶν Ἰνδικῶν Θεῶν χτίζονται μέσα σὲ πυκνὲς βανανοφυτείες. Ἔτσι οἱ Βραχμᾶνες—δηλ. οἱ ἱερεῖς τῶν Ἰνδῶν—μποροῦν νὰ ζοῦν καὶ νὰ προσεύχωνται στὴ δροσιά, μακριὰ ἀπὸ τὸν κόσμο, σὰν ἀσκηταί.

Ἀπ' ὅλους τοὺς λαούς, οἱ Αἰγύπτιοι εἶνε οἱ περισσότεροι βανανοφάγοι. Ἔχουν μάλιστα τὴν εὐτυχία νὰ τρώγουν τὸν εὔχυμο καρπὸ ὡριμασμένο ἐπάνω στὸ φυτό του, καὶ ὄχι ἄπως ἐμεῖς, μῆνες ὁλόκληρους μετὰ τὴν ἀποκοπή του. Ὅσοι ἐγεύθησαν βανάνες στὴν Αἴγυπτο λένε ὅτι εἶνε πολὺ γλυκύτερες ἀπ' αὐτὲς ποὺ ἔρχονται ἐδῶ.

Ἐπίσης οἱ Ἄγγλοι τρῶνε πολὺ τὶς βανάνες. Ὁλόκληρα φορτία φτάνουν κάθε μέρα στὴν ἀγορὰ τοῦ Λονδίνου καὶ στὶς ἄλλες πόλεις. Τὶς ποιοῦν ἀκόμα καὶ στὰ μπακάλικα. Τώρα ἔγινε τῆς μόδας στὸ Λονδῖνο μιὰ παιγνιδιάρικη φράση—ἀνάλογη μὲ τὴ δική μας: «Φορεῖς φανέλλα ;» Οἱ ἀστειευόμενοι Ἄγγλοι ρωτοῦν:

—Χάβ γιοῦ μπανάνες ; (δηλ. «Ἔχετε βανάνες;»).

* * *

Ὁ ἀνανᾶς, ὡς νωπὸ φροῦτο, τώρα μόλις διαδίδεται καὶ στὴν Εὐρώπη. Ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸν τρῶνε οἱ γλεντζέδες τῶν Παρισιῶν κέντρων, οἱ πλούσιοι κλπ. Ἀπόδειξις, ὅτι γιγουρόρει καὶ στὰ σκίτσα τῶν σατυρικῶν φύλλων, ὡς διακοσμητικὸ ὀργιαστικῶν συμποσίων.

Τὸ φυτὸ ποὺ παράγει τὸ μοντέρνο αὐτὸ ὀπωρικὸ λέγεται ἀπὸ τοὺς βοτανικοὺς «Ἀνανάσσα ἢ ἥμερος. Πολλαπλασιάζεται μὲ καταβολάδες ἢ ἐναερίους βλαστούς, ποὺ τοὺς γέρνουν στὸ ἔδαφος καὶ τοὺς παραχώνουν γιὰ νὰ σχηματισθῆ νέο φυτό...

Ἡ ἀνανάσσα ἔχει μακριὰ καὶ σκληρὰ φύλλα, σὰν γιγάντια σπαθιά. Μετὰ καιρό, στὴν καρδιὰ τοῦ φυτοῦ, ξεπετιέται ἕνα κοτσάνι, ὡς ἑνάμισυ μέτρο, ποὺ τελειώνει σὲ ἐξόγκωμα, τὸ ὁποῖον μετὰ 20 μῆνες γίνεται καρπός, ὁ ἀνανᾶς. Στὴν κορυφή του ὁ ἀνανᾶς ἔχει μιὰ μικρὴ τούφα ἀπὸ σκληρὰ φύλλα. Τὸ κοτσάνι ποὺ θὰ καρποφορήση δὲν θὰ ξανακάνη πειὰ καρπό. Ἡ ἀνανάσσα καλλιεργεῖται εὔκολα. Δὲν ἔχει μεγάλες ἀπαιτήσεις, θέλει ἔδαφος φτωχὸ καὶ ἀμμουδερό, ἀλλ' εἶνε εὐαίσθητη στὴ χαμηλὴ θερμοκρασία. Εἶνε φυτὸ τῶν θερμῶν χωρῶν. Κυρίως εὐδοκιμεῖ στὰ νησιὰ Ἀντίλλες, Καναρίους, Ἀζόρες ἢ καὶ στὰ θερμοκήπια τῆς Εὐρώπης...

Ἡ βιομηχανία βγάζει ἀπὸ τὴ σάρκα τοῦ καρποῦ αὐτοῦ ἕνα ὡραῖο λικέρ, ποὺ τὸ ἀγαποῦν ἐξαιρετικὰ οἱ Ἄγγλοι, τὸν «Ἀνανᾶ—πώντς». Τὸ ἐμπορεύονται καὶ ὡς μαρμελάδες, σὲ κουτιά.

Στὴ Βραζιλία οἱ βιομήχανοι, ἀπὸ τὶς κλωστὲς τῶν φύλλων τῆς ἀνανάσσας φτειάνουν τὰ γνωστὰ καλοκαιρινὰ «ὑφάσματα ἀνανᾶ».

ΤΑ ΚΕΡΔΗ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ὅσοι ἔχουν τὴν περιέργεια νὰ μάθουν τί ἐπληρώνοντο ἄλλοτε οἱ διασημότεροι συγγραφεῖς, ἂς διαβάσουν τὸν παρακάτω συμπληρωματικό, τῶν ὅσων μέχρι σήμερα ἐγράψαμε σχετικῶς, κατάλογο.

Ὁ Ρακίνας ἀπὸ τὸ περίφημο δρᾶμα του «Ἀνδρομάχη» κέρδισε μονάχα 200 λίβρες. Οἱ περίφημοι πάλι «Χαρακτῆρες» τοῦ Λὰ Μπρυγὲρ ἐπλούτισαν τὸν ἐκδάτη τους καὶ δὲν ἀτέφερραν κανένα κέρδος στὸ συγγραφέα.

Ἐπίσης ὁ Ρουσσὼ ἀπὸ τὸν «Αἰμίλιό» του κέρδισε 6.000 φράγκα. Ὁ δὲ Ντιντερὼ γιὰ τὴν κολοσσιαία του Ἐγκυκλοπαιδεία ἔπαιρνε ὡς ἐτησία ἀμοιβὴ χίλια φράγκα, ἐνῶ οἱ ἐκδόται της κέρδισαν ἀπάνω ἀπὸ δυὸ ἑκατομμύρια.

Ὁ περίφημος ποιητὴς Ντελὶλ ἀπὸ τὴ μετάφρασι τῶν «Γεωργικῶν» τοῦ Βιργιλίου κέρδισε μόνο 400 λίβρες, ἐνῶ ἀπὸ τὴ μετάφρασι τῆς «Αἰνειάδος» τοῦ ἔμεινε κέρδος 40.000 φράγκων.

Κατάπιν ὅμως οἱ συγγραφεῖς ἄρχισαν νὰ γίνωνται ἀπαιτητικώτεροι.

Ἔτσι ὁ Σατωβριάνδος γιὰ τὰ «Πέραν τοῦ τάφου ἀπομνημονεύματά» του ἔλαβε ἐφάταξ 250.000 φράγκα καὶ ἐπὶ δώδεκα χρόνια ἐτήσιο εἰσόδημα 12.000 φράγκων. Γιὰ νὰ δώση δὲ ὁ ἴδιος τὸ προνόμιο τῆς δημοσιεύσεως τῶν ὑπολοίπων ἔργων του, ἐπῆρε γιὰ συγγραφικὰ δικαιώματα μισὸ ἑκατομμύριο.

Ὁ Θιέρσος τὴν περίφημη εἰκοσάτομη Ἱστορία του τὴν ἐπούλησε ἀντὶ ἑνὸς ἑκατομμυρίου φράγκων. Ὁ Λουδοβίκος Βλὰγκ πάλι ἐπούλησε στὰ 1846 τὴν «Ἱστορία τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως» ἀντὶ 500.000 φράγκων.

Ὁ Λαμαρτῖνος στὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ποιητικῆς του σταδιοδρομίας ποιοῦσε κάθε τόμο ποιημάτων του στοὺς ἐκδότας ἀντὶ 50.000 φράγκων.

Ὁ Σταντὰλ ἀντιθέτως, σὲ διάστημα εἰκοσιδυὸ ἐτῶν δὲν κέρδισε ἀπ' τὰ ἔργα του παρὰ μόνο 5.760 φράγκα. Ὁ δὲ Φλωμτὲρ παραχώρησε στὸν ἐκδότη του τὴν ἀθάνατη «Μαντὰμ Μποβαρὺ» ἀντὶ 400 φράγκων!

Ἡ πώλησις τέλος τῶν ἔργων τοῦ Βίκτωρος Οὐγκὼ ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ θανάτου του μέχρι τοῦ 1895 ἀτέφερε στοὺς κληρονόμους του τὸ κολοσσιαῖο ποσὸν τῶν 5.800.000 φράγκων!

Ὁ Βίσμαρκ στὴν ἐξοχὴ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ Μ. ΑΝΔΡΩΝ

Η ΦΑΡΣΕΣ ΤΟΥ ΒΙΣΜΑΡΚ

Ὁ Βίσμαρκ

Τὰ νεανικὰ χρόνια τοῦ Σιδηροῦ Ἀρχικαγκελλάριου. Στὴν ἐξοχικὴ ἔπαυλι τοῦ Βίσμαρκ. Πῶς ξυπνοῦσε τοὺς ξένους του. Ἡ ἀλεποῦδες καὶ ἡ φιλενάδες τῆς κ. Βίσμαρκ. Μιὰ κυνηγετικὴ ἐκδρομή. Ὁ κ. ντὲ Βιλντστὸκ μέσα στὴ λάσπη. Ἡ ἀσυγκινησία τοῦ Βίσμαρκ. Μὲ τὸ δάχτυλο στὴ σκανδάλη τοῦ ὅπλου. Ἡ ἀγωνία ἑνὸς δυστυχισμένου ἀνθρώπου.

Ὁ πρίγκηψ Βίσμαρκ, ὁ μέγας αὐτὸς πολιτικός, ὁ ὁποῖος ἔνωσε τὴ Γερμανία καὶ τὴν ἔκανε ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλείτερα κράτη τοῦ κόσμου, ἦταν, κατὰ τὴ νεότητά του, ἕνας εὔθυμος καὶ διασκεδαστικὸς τύπος.

Ἔμενε, ἐκείνη τὴν ἐποχή, στὴν ἐξοχὴ καὶ ζοῦσε κάπως μονότονα, ὅπως ἄλλωστε ζοῦν ὅλοι οἱ εὐγενεῖς ποὺ μένουν στὶς ἐπαρχίες.

Γιὰ νὰ διασκεδάζη λοιπὸν τὴν πλῆξι του, ἔκανε ὅ,τι τοῦ κατέβαινε ἀπ' τὸ μυαλὸ καὶ σκάρωνε στοὺς δικούς του καὶ τοὺς φίλους του ἕνα σωρὸ φάρσες, πολλὲς ἀπ' τὶς ὁποῖες ἦσαν κάπως σκληρές.

Ὅταν, π. χ., εἶχε ξένους στὴν ἔπαυλί του, ἔμπαινε τὸ πρωὶ στὰ δωμάτιά τους καὶ, ἐνῶ αὐτοὶ κοιμόντουσαν, ἔβγαζε τὸ πιστόλι του καὶ πυροβολοῦσε πλάϊ στ' αὐτιά τους, γιὰ νὰ τοὺς ξυπνήση!...

Ἄλλες φορὲς πάλι, ἐνῶ ἡ μητέρα του βρισκόταν μαζὶ μὲ σεβαστὲς κυρίες στὸ σαλόνι καὶ κουβέντιαζε, ὁ νεαρὸς Βίσμαρκ ἔμπαινε ἔξαφνα μέσα καὶ παρατοῦσε δυὸ—τρεῖς ἀλεποῦδες, τὶς ὁποῖες εἶχε πιάσει στὶς παγίδες του... Φαντάζεστε εὔκολα τὸ τί ἀκολουθοῦσε τότε...

Γιὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους, οἱ γνωστοί του εἶχαν ἐπονομάσει τὸν μέλλοντα μεγάλο πολιτικὸ «Ὁ δαιμονισμένος Βίσμαρκ».

* * *

Κάποτε ὁ Βίσμαρκ, μαζὶ μὲ τὸ φίλο του κ. ντὲ Βιλντστὸκ εἴχανε βγεῖ γιὰ νὰ κυνηγήσουν μπεκάτσες.

Ὁ κ. ντὲ Βιλντστόκ, ἕνας τετράγωνος καὶ γιγαντόσωμος Γερμανός, ἦταν πολὺ χοντρὸς καὶ βαρύς. Σὲ μιὰ στιγμὴ λοιπόν, καθὼς θέλησε νὰ πυροβολήση μιὰ μπεκάτσα, καὶ ὅλη του ἡ προσοχὴ ἦταν συγκεντρωμένη ἀπάνω σ' αὐτήν, πάτησε τὸ πόδι του ἀπάνω σ' ἕνα βάλτο, γεμᾶτο λάσπη, ποὺ τὸν σκέπαζαν τὰ χόρτα καὶ χώθηκε μέσ' στὶς λάσπες ὥς τὶς μασχάλες.

Ἄρχισε τότε νὰ καταβάλη ἀπεγνωσμένες προσπάθειες γιὰ νὰ βγῆ ἔξω, μὰ βυθιζόταν ὁλοένα ἀκόμα πιὸ πολύ... Εἶχε χωθεῖ τώρα ὥς τὸ λαιμό. Λίγο ἀκόμα καὶ τὸ σῶμα του θὰ χωνόταν μέσα στὸ βάλτο...

Εἶχε γίνει πελιδνὸς ἀπ' τὸν τρόμο του... Φώναζε, οὐρλιαζε, ἄφριζε...

Ἀπαθὴς παραπέρα, ὁ Βίσμαρκ τὸν ἐκύτταζε ἥσυχα καὶ σφύριζε ἕνα κυνηγετικὸ τραγοῦδι. Οὔτε κουνιόταν ἀπ' τὴ θέσι του γιὰ νὰ βοηθήση τὸ φίλο του.

Τέλος, ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ τελευταία ἀπελπισμένη ἐπίκλησι τοῦ κ. ντὲ Βιλντστόκ, φάνηκε πὼς συγκινήθηκε κάπως καὶ φώναξε μὲ φλέγμα στὸ δυστυχισμένο σύντροφό του:

—Ἀγαπητέ μου φίλε, θέλεις νὰ σοῦ πῶ τὴ γνώμη μου... Δὲν θὰ βγῆς ποτὲ ζωντανὸς ἀπ' αὐτὴ τὴν τρύπα. Δὲν βλέπω κανένα τρόπο γιὰ νὰ σὲ σώσω...

—Βοήθεια!... Ἔλεος!... οὐρλιαζε ὁ κ. ντὲ Βιλντστόκ.

—Μὰ τί φωνάζεις, ἀφοῦ εἶσαι χαμένος! τοῦ ἀπάντησε ὁ Βίσμαρκ. Εἶσαι πολὺ ἐπίμονος! Μὰ ἄκου... μπορῶ νὰ κάνω κάτι γιὰ σένα ἐπειδὴ εἶσαι παλιός μου φίλος. Μπορῶ νὰ σὲ ἀπαλλάξω ἀπὸ τὴν ἀγωνία σου, ἡ ὁποία θὰ εἶνε τρομερὴ κι' ἐξευτελιστική... Θὰ σὲ πυροβολήσω λοιπὸν κατακέφαλα καὶ ἔτσι θὰ δώσω τέλος στὴν ἀγωνία σου... Μὴν ἀνησυχῆς... Εἶνε ζήτημα ἑνὸς λεπτοῦ.

Καί, λέγοντας τὰ λόγια αὐτά, γέμισε μτρὸς στὰ μάτια τοῦ φίλου του τὸ ὅπλο του καὶ ἔβαλε τὸ δάχτυλό του στὴ σκανδάλη... Φαινόταν τόσο ἀποφασισμένος νὰ κάνη αὐτὸ ποὺ ἔλεγε, ὥστε ὁ κ. ντὲ Βιλντστὸκ λησμόνησε τὸ βάλτο, ὅπου βρισκόταν βυθισμένος ὥς τὸ λαιμὸ καί, καταβάλλοντας μιὰ ὑπεράνθρωπη προσπάθεια, κατώρθωσε νὰ πιαστῆ ἀπὸ ἕνα δέντρο καὶ νὰ βγῆ ἔξω. Τὸ ἔκανε αὐτὸ γιὰ νὰ γλυτώση ἀπ' τὸ τουφέκι τοῦ φίλου του.

Ἀμέσως κατάπιν σωριάστηκε κάτω ἐξαντλημένος, σχεδὸν λιποθυμισμένος, μὰ σωσμένος.

Ὁ Βίσμαρκ ἐξακολουθοῦσε νὰ τὸν κυττάζη μὲ τὸ ἴδιο ὕφος, ἐνῶ ὁ φίλος του τοῦ φώναζε:

—Ἄκαρδε!... Κακέ!... Ἄθλιε!...

Τότε ὁ μέλλων Σιδηροῦς ἀρχικαγκελλάριος τοῦ ἀπάντησε:

—Καλέ μου φίλε, βλέπεις πὼς εἶχα δίκηο... Σ' αὐτὸν τὸν κόσμο δὲν πρέπει νὰ ἐπολογίζη κανεὶς παρὰ μόνο στὸν ἑαυτό του... Γειά σου!...

Καί, λέγοντας αὐτά, σφύριξε στὸ σκυλί του καὶ ἔφυγε χωρὶς ἄλλες διατυπώσεις, ἀφίνοντας τὸ φτωχὸ Βιλντστὸκ νὰ ξελασπωθῆ στὴν ὄχθη τοῦ βάλτου.